

בש"פ 8621/23 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 8621/23

לפני: כבוד השופט נ' סולברג

העורר: פלוני

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי מרכז-לוד, במ"ת 46782-11-23, מיום 3.12.2023, שניתנה על-ידי כבוד השופטת א' פינק

בשם העורר: עו"ד מיטל אורשלם

החלטה

1. ערר לפי סעיף 53(א) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים), על החלטת בית המשפט המחוזי מרכז-לוד, מיום 3.12.2023, במ"ת 46782-11-23 (השופטת א' פינק), בגדרה נקבע כי מעצרו של העורר יוארך לצורך הגשת תסקיר ליום 27.12.2023, ובמועד זה יבחן מערך הפיקוח בכללותו.

2. ביום 22.11.2023 הוגש נגד העורר כתב אישום, המייחס לו עבירה של מעשה מגונה במשפחה, לפי סעיף 351(ג)(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הוגשה בקשה להארכת מעצרו של העורר, עד תום ההליכים המשפטיים נגדו.

3. ביום 29.11.2023 התקיים דיון בבקשה, במסגרתו הסכימה באת-כוח העורר לקיומן של ראיות לכאורה למעשים המיוחסים לעורר, אך ביקשה להורות על שחרורו לחלופת מעצר ביתית, חלף המתנה לתסקיר שירות מבחן; זאת, לטענתה, נוכח העובדה שהעורר היה משוחרר במשך שבעה ימים מאז האירוע ועד שנעצר, וכן נוכח רף החומרה הנמוך של העבירה בה הואשם, והעדר עבר פלילי. בית המשפט המחוזי קבע, שבנסיבות העניין, הוא נכון לשקול חלופת מעצר כבר בשלב זה ובלבד שתהא זו "חלופה מיטבית שיש בכוחה לאיין הן את עילת המעצר של מסוכנות והן את עילת המעצר של חשש לשיבוש הליכי משפט". עוד קבע בית המשפט המחוזי, כי החלופה שהוצעה בראשון-לציון אינה מתאימה, משום שילדיו של העורר - שהאירוע קשור גם בהם - מתגוררים בעיר סמוכה.

לבקשת העורר, ביום 3.12.2023, התקיים דיון נוסף, במהלכו הוצגה חלופת מעצר אחרת, בבית אימו שבמעלות-תרשיחא. ואולם, בית המשפט המחוזי דחה אף חלופה זו, משום ש"לא ניתן לאשר מערך פיקוח הכולל אך אדם אחד במשך מרבית ימות השבוע". על כן, קבע בית המשפט המחוזי, כי "בנסיבות אלו, אין מנוס אלא להמתין לתסקיר שירות המבחן כפי שהיה צריך מלכתחילה".

מכאן הערר שלפני.

4. דין הערר לדחיה על הסף, ללא צורך בשלב זה בתשובה מטעם המשיבה. סעיף 21 לחוק המעצרים מורנו, כי בהחלטה על מעצר עד תום הליכים יש לבחון את התקיימותם של שלושה תנאים מצטברים: קיומה של עילת מעצר סטוטורית; קיומן של ראיות לכאורה; והעדר אפשרות להשיג את מטרת המעצר בדרך שפגיעתה בנאשם פחותה. לא אחת, בחינת שלושת הרכיבים נעשית בשלבים, וזאת בין היתר נוכח הצורך לקבל תסקיר מאת שירות המבחן באשר לסוגיית חלופת המעצר (ראו: בש"פ 6468/16 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (23.8.2016)). בהתייחס למצב דברים זה, נקבע, כי "אין מקום, ככלל, לאפשר 'ערר ביניים' על החלטה חלקית של בית המשפט, המתייחסת רק לרכיב אחד או שני רכיבים של החלטה בענין מעצר עד לתום ההליכים, אלא יש להמתין עד שבית המשפט ישלים את מלאכתו" (בש"פ 2269/15 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (5.4.2015)); מדיניות זו, בעיקרה, נעוצה בשיקולים מעשיים של יעילות הדיון וחיסכון במשאבי שיפוט. לצד זאת נקבע, כי חריגה מהכלל המתואר - ודיון ב'ערר ביניים' כגון דא לגופו - יעשה בהתקיים נסיבות מיוחדות המצדיקות זאת, כגון טעות מהותית שנפלה בהחלטה על מעצר, או מקום שבו מתעורר חשש ממשי כי מעצרו של העורר אינו חוקי מסיבה אחרת (ראו בש"פ 5802/23 ראמי אבו ערר נ' מדינת ישראל, פסקה 4 (31.7.2023))(להלן: עניין ראמי)). בהעדר נסיבות מיוחדות כאמור, דינו של הערר, ככלל, להידחות על הסף. שמורה כמובן הזכות להגיש ערר לאחר מתן החלטה על מעצר עד תום ההליכים.

5. בענייננו, העורר כלל לא התייחס לכך שמדובר ב'ערר ביניים', ואף לא הצביע על נסיבות מיוחדות המצדיקות להידרש לערר בשלב דיוני זה. כאמור, בענייננו של העורר, הסכים בית המשפט המחוזי לבחון קיומה של חלופת מעצר, בציינו כי החלטה זו נטועה בנסיבות המקרה, והיא חריגה לכלל לפיו בעבירות מין יש לבחון את חלופות המעצר באמצעות שירות המבחן. ואולם, לאחר שני דיונים שבהם הוצעו חלופות מעצר שונות ונבחנו בבית המשפט המחוזי באופן מעמיק, נמצא כי אין בהן כדי להוות חלופות ראויות.

6. טענת ב"כ העורר על כך שהעבירה שבה הואשם העורר אינה נמצאת במידרג החומרה הגבוה, אין בה כדי להועיל. החומרה ניכרת, והמסוכנות ממשית.

7. כידוע, לערכאה הדיונית יתרון ממשי בהערכת חלופות מעצר, לאור התרשמותה הבלתי אמצעית מהמפקחים המוצעים (בש"פ 1454/18 מור נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (22.2.2018)). לפיכך, ספק רב אם ככלל, היה מקום להידרש לערר שעניינו בהחלטה בדבר טיב חלופת המעצר המוצעת בלבד. מכל מקום, בענייננו, קביעת בית המשפט המחוזי בדבר דחיית חלופות המעצר שהוצעו, רחוקה מלהוות 'נסיבה חריגה' המצדיקה להידרש בשלב זה לערר ביניים; במיוחד כך, בשים לב למועד שקבע בית המשפט המחוזי - 27.12.2023.

8. הערר נדחה אפוא בזאת.

ניתנה היום, כ"ה בכסלו התשפ"ד (8.12.2023).

שׁוֹפֵט
